

ביאליא

עיונים וביאורים ודרכי עבודת ה' למעשה
בתורתו של רבינו הקדוש מפארציווא זיע"א

בראש השנה אתה טהור וזך!!

אם אדם מאמין שכל החטאים הם אינם חלק מעצמיותו, יהיה לו הרבה יותר קל להיפטר מהם לנצח. אך, אדם שמאמין שהחטאים שייכים לו, ושהוא צריך לשנות את עצמו - בשביל להפסיק לחטוא, הדבר יהיה קשה עשרת מונים, עד בלתי אפשרי.

הצדיקות - חלק מאתנו

כל אדם שואף להיות צדיק שיושב ולומד כל היום ומתפלל בכוונה גדולה, ואפילו כאשר זוכה לקצת מזה, והוא לומד טוב או מתפלל טוב, היצר מכניס בו הרגשה שהמצב הזה - זר לו. וכי אני מכוון בתפלה? אני לומד ברציפות?

ממילא האדם חוזר למצבו הקודם, ומתייאש לכתחילה להגיע לשם, כיון שמרגיש זר במצב נעלה שכזה.

זה דרכו של היצר לנצח את האדם, אך עלינו מוטל לשרש את ההרגשה הזו, להחזיק בכל כוחנו בידיעה שאנחנו טהורים וחכים!

(אין זו סתירה לענוה, כי אין הצדקות הזאת מגיעה מפעולותינו, אלא מכוח זה שאנו בניו של הקב"ה בלי שום מעשה טוב מצדינו כלל, ואדרבה אי ההכרה במתנה זו, הוא כפיות טובה, וגאוה שרוצה שהכל יהיה מכוח מעשיו).

יש מימרא מהאמרי אמת על מאמר חז"ל "תעלא בעידנא סגיד ליה" (מגילה ט"ז ע"ב). שאל האמרי אמת - הלא כל אחד צריך להשתחוות לו - כאשר זה הזמן שלו, ולמה חז"ל נקטו דווקא שועל. מתרץ האמרי אמת, שהשועל הוא חכם. הוא מקבל את המלוכה לשעה, ותופס אותה לנצח.

עלינו להיות חכמים ולתפוס את ההארת פנים, הנקיות ששוררת עלינו בימים נוראים אלו, להשתמש בהם ולהחזיק בהם למשך כל השנה.

השי"ת יעזור, ונזכה לשנה טובה ומתוקה - ולהיכתב בספרם של צדיקים אמיתיים - וכל ההשפעות הטובות ושנכיר מעלותינו - ושנשתמש בכוחותינו לעבוד את השי"ת, כאשר עם לבבנו באמת ובתמים - עד ביאת גואל צדק ברחמים בב"א.

שואל רבינו - הרי זו מצוה לבקש על בני, חיי ומזוני. וא"כ למה הזהיר לא משבח את האנשים המקיימים את מצוה זו.

רבינו מתרץ, שבוודאי אדם צריך להתפלל בימים הנוראים - שיהיה לו שנה טובה, ילדים ופרנסה. אך הזהיר הקדוש רק מודיע לנו - שלא יתפלל על הדברים האלו, מחמת שרוצה אותם בעצמם. אלא, יתפלל למען השכינה הקדושה וקיום רצון ה'. כי רצון ה' הוא שיהיה טוב לישראל וממילא הוא מתפלל על בני, חיי ומזוני.

עבודת ה' למעשה

הדברים קשים. זה נראה כמעט בלתי אפשרי - שאדם יתעלה לדרגה כל כך גבוהה, עד שישכח לגמרי צרכי עצמו, ויתפלל רק על צרכי השכינה.

רצון היהודי קירבת השי"ת

נראה לי שהתשובה לקושי הזה, מונחת בקטע הקודם - שהבאנו מרבינו. אם נדע את המהות של הימים הקדושים האלו, שבהם האני האמיתי של האדם מתגלה, אזי אנו יודעים "ועמך כולם צדיקים", שכל יהודי הוא צדיק, ואין לו שום רצון אחר - חוץ מלהתקרב להשי"ת.

האמת הזו - מסבירה מדוע אנו לובשים בגדי יו"ט ביום הדין. כתוב, שלובשים בגדי יו"ט משום שאנו בטוחים שנצא זכאים בדין. אך אפשר לשאול איך כל אחד יכול להיות בטוח שיצא זכאי בדין, אחרי שהשי"ת רואה את כל מעשיו - רחמ"ל. כמה חטא בשנה האחרונה.

אבל, אנו יודעים שהשי"ת מגלה בראש השנה את פנימיות האדם, שהוא טהור וזך! וממילא יצא זכאי בדין!

כל זה אם אנחנו נאמין וננהג כצדיקים גמורים. ונדע שכל העוונות אינם נוגעים לעצם האדם. ונשנן לעצמנו שוב ושוב, שאנו צדיקים גמורים, ובנים של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. וכל העבירות שעשינו בעבר ושנעשה בעתיד אין להם את הכוח לשנות את המהות שלנו.

ענין התרת נדרים בערב ראש השנה

יש מנהג ישראל לעשות התרת נדרים בערב ראש השנה רבינו הקדוש מפארציווא שואל, למה התרת נדרים זה ההכנה הראויה לראש השנה? מהו הפנימיות של מנהג זה?

בכדי לבאר את העניין - בהתרת נדרים ערב ראש השנה, רבינו מקדים לבאר את עניין הנדרים בעצמם:

המצוות - אינם חלק מהאדם

אם המצוות היו חלק ממהות האדם, והאדם היה דבוק ומקושר למצוות - לא היה צורך בנדרים. כיוון שהמצוות חלק ממנו - לא יהיה האדם נצרך לזרו עצמו על ידי נדר להקשר בהם. ואם כן, עצם הצורך לנדור נדר - מלמדת אותנו, שהמצוה שעליה נודר האדם לקיימה, היא חיצונית לאדם. ולא חלק מעצמותו.

ראש השנה - גילוי האמת

ראש השנה הוא יום המלכת ה'. מבואר בפסוק: "ומלכותו - בכל משלה" (תהילים ק"ג י"ט) - שכל העולמות מלאות במלכות ה'. לית אתר פנוי מיניה. ותוקף הגילוי של מלכות ה' הוא בראש השנה, שאין שום מקום פנוי מכבוד ה', וממילא מתגלה שאין שום מקום בלב האדם שאינו מלא כבוד ה'.

רבינו מתרץ את עניין התרת נדרים בערב ראש השנה. בראש השנה המהות האמיתית של האדם מתגלה, שהוא רוצה ומשתוקק לקיים את המצוות מעצמו. אפילו אם כל השנה אדם רחוק מהשי"ת וצריך חיזוק בשמירת המצוות - על ידי נדרים, בראש השנה, יום המלכת ה', קיום המצוות מגיעה מקשר הרבה יותר פנימי. מקשר אמיתי למצוות. ועל כן אין צורך בנדרים שנדרנו בשביל לחזק את קיום המצוות.

התפילה - גילוי לרצון השי"ת

רבינו מביא את הזהיר הקדוש - שמגנה אנשים שצווחים להשי"ת בימי ראש השנה ויום הכיפורים: הב בני, הב חיי, הב מזוני.

לפחד מהדין

אנו עומדים באמצע חודש אלול, בלילה שבו משכימים לסליחות לראשונה. ובאמת חודש אלול כולו - הוא הכנה לראש השנה. ידועים דברי מאורן של ישראל הגר"י סלנטר זצ"ל הובא באור ישראל (מכתב י"ד) "מלפנים ראש ידעתי כל איש אחזו פלצות מקול הקורא קדוש אלול! החרדה הלזו נשאה פריה להתקרב לעבודתו יתברך, איש לפי ערכו."

ר' ישראל מאריך לבאר שם העניין שאדם פשוט שלכאורה יש לו לפחד, אינו מפחד. ואדם גדול שלכאורה יש לו פחות ממה לפחד, ובמציאות מפחד יותר. וההסבר לזה הוא משני סיבות א'. הרגל. ב'. טמטום הלב. שעל ידי החטא נעשה מטומטם ומזה באה האדישות.

ידוע עד כמה גדו"י היו מפחדים בחודש אלול, כמסופר על הגה"צ ר' איצ'לה פעטרבורגר שהיה מתעלף כאשר היו מברכין ראש חודש אלול ושמע קול הקורא קדוש אלול.

בפשוטו הפחד העיקרי הוא מטעם יום הדין הבעל"ט, שהקב"ה חותך חיים לכל חי, ומי יאמר שיזכה בדין שאין אנו מוחזקים בכלום, ואי אפשר לומר שמה שהיה הוא שיהיה, אלא הכל נקבע מחדש בראש השנה.

על ידי הפחד זוכה בדין

אולם, יש להרחיב יותר בענין הפחד, ושהפחד כשלעצמו הוא סיבה לזכות בדין.

הגה"ג ר' אהרן קוטלר זצ"ל כתב² על הפיוט "קדמנון לחלותך מלך", שמפרש בזה את הפסוק³ "למשפטך עמדו היום כי הכל עבדיך", ו"היום" - מכוון לראש השנה.

קשה שכל הבריאה נשפטה בראש השנה. אלא הפשט הוא שכל ההזמנה למשפט - היא כבר מראש חודש אלול, שזמן בי"ד הוא ל' יום.

הנה הטרודים בענייני העולם אין שומעים כלל את ההזמנה, ועולם כמנהגו נוהג. וזה בעצמו חטא גדול, שמי שקוראים אותו למשפט ולא בא משמתינן ליה. ואפילו נתבע על שווה פרוטה, אעפ"כ, מתחייב בעונש נורא על ההשתמטות והסירוב. כמבואר במו"ק (ט"ז ע"א) שלמדו מקרא⁴ "קראו שם פרעה" וקרינו שמתא למלך מצרים שהעביר

המועה, וכן מהפסוק⁵ "אורו מרוז אמר מלאך ה' ארור ישיבה כי לא באו לעזרת ה'".

ההכנה לדין

שמעתי, שבארצה"ב - מי שבא בלי סניגור, זה כבר מעורר את רוגזו של השופט. שנראה - כאילו לא איכפת לו, ואינו מפחד. וזה זילזול במשפט.

מה מאוד יגדל החיוב לעשות את כל ההכנות לעמוד בדין! והעומד בדין אדם - פשוט שמכין את הטענות הטובות ואת הפרקליטים הטובים. והסניגור - הרי אינו משנה הדין, אלא ממליץ ומראה צדדי זכות כנגד כח הרע שתובע. וכן הוא בב"ד של מעלה - שיש כח בקטגוריא שהיא תביעה לרעה. ולהיפך יש כח בסנגוריא שהיא בגדר תביעה לטובה. והקטרוג הכי גדול הוא אם אינו מחפש תחבולות לזכות בדין, ואינו טורח להרבות בפרקליטים, כאילו אינו חושש מהדין. ועליו כתיב⁶ "והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי וכו' לא יאבה ה' סלח לי".

הסליחות הם הכנה לדין

הנה הגם שלא בכל חודש אלול מבקשים סליחות, עכ"פ, כמה ימים לפני ראש השנה מתחילים בבקשת הסליחות, כדי להכין עצמנו בדין.

הנה בסליחות מזכירים את היותנו "זוחלים ורועדים ביום דין", וגם מזכירים כמה פעמים את ה"ג מדות.

סוד י"ג מידות של רחמים

בגמ' ראש השנה (יז ע"ב) "ויעבור ה' על פניו ויקרא" אר"י אלמלא מקרא כתוב א"א לאומרו, מלמד שנתעטף הקב"ה כשליח צבור והראה לו למשה סדר התפלה, אמר לו - כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם, אמר ר' יהודה, ברית כרות ל"ג מדות הללו שאינן חוזרות ריקם שנאמר "הנה אנכי כורת ברית". וברש"י, "ברית כרות - ל"ג מדות הללו שאם יזכירם ישראל בתפלת תעניתם אינם חוזרות ריקם". בבני יששכר לחודש אלול, הביא פלוגתא מה הכוונה - יעשו לפני כסדר הזה. האם צריך לילך בדרכיו ולהדמות למדותיו - ומביא שכן כתב האלשיך. או שהעשייה הוא על ידי האמירה.

מרש"י מבואר שהוא נעשה על ידי ההזכרה, וכן מבואר ברש"י עה"ת פ' כי תשא. וברבינו בחיי שם מבואר "וצריך אתה לדעת כי כל המבין שלש עשרה מדות וידוע פירושן ועיקרן ומתפלל בהם בכוונה, אין תפלתו חוזרת ריקם. והנה בזמן הזה וכו' "

לא נשאר לנו לפני ה' בלתי אם תפלתנו וי"ג מדותיו, ומתוך י"ג מדות אלה למדנו סדרי תפלה ובקשת רחמים מאת אדון הכל יתעלה."

מבואר ברבינו בחיי, שצריך שיהיה יודע פירושן ועיקרן ומתפלל בכוונה. וצ"ב מה כוונתו במ"ש "ועיקרן". ונראה לפרש, ממ"ש המהר"ל בנתיב התשובה, שמבאר, שהי"ג מדות הם דרכי ה' במציאות והם מדת טובו - מה שעושה טוב לאדם, ואדם שלא חטא ג"כ צריך למדת טובו.

מידות ה' ה'

(בזה מיושב קושיית הרא"ש על הגמרא - ה': קודם שחטא - ה': לאחר שחטא, וקשה, למה ה' קודם שחטא הוא מדה של רחמים. והתירוץ הוא, כי אין לבריות על בוראם - רק חסד ורחמים, ואין כאן שום חוב. לכך קאמר שה' נוהג ברחמים - קודם שחטא, ואחר שחטא ועשה תשובה. ונראה לבאר עזה, שהרשע ששב בתשובה - והוא צדיק, הרי הוא שווה למי שלא חטא. וזה ה' קודם שחטא וה' לאחר שחטא. ודו"ק).

מידות רחום וחנון

מבואר במהר"ל, שרחום וחנון הם שתי מדות. אחד, להמשיך רחמים עם מי שאינו יכול לעמוד במדת הדין. וחנון, זה ענין חנינה - מתנת חנם גרידא, שהשי"ת נותן מתנת חנם לאדם, אף שאינו ראוי. (כמבואר בברכות (דף ז') "וחנותי את אשר אחון" - אע"פ שאינו הגון).

ברבינו בחיי: "וענין המדות האלה שהן מיוחדות לאל יתעלה, לא שהוא יתעלה יתפעל בהם כרחמי האדם על חברו או רחמי האב על הבן, כי אי אפשר שיבאו אלא אחר ההתפעלות והמייית רחמים, והתועלת הזאת במדת הרחמנות תבוא מאתו יתברך מבלי התפעלות ושנוי, ולזה נקרא 'רחום וחנון'."

במהר"ל שם בפ"ו - מוסיף עוד לפרש הא דכתיב: "ויעבור ה' על פניו ויקרא". על כרחק, שבא ללמד - שלימדו איך להתפלל, שאם בא ללמד אותו תפילה בלבד, היה לו לומר "וכך תקרא". אלא בע"כ יש כאן סדר מיוחד של תפלה שלימדו הקב"ה.

עיטוף בטלית לכוונה בתפילה

בבאר הגולה⁷ מבואר ענין מ"ש שנתעטף הקב"ה כש"ץ - "ואם האדם מעיין בתפלתו ואינו פונה מן השם יתברך, כך השם יתברך נמצא אליו גם כן לגמרי. ומה שאמר "שנתעטף כשליח צבור". מפני כי העיטוף של שליח צבור - הוא שלא יהיה לו נטיה ימין ושמאל לשום צד כלל. וזהו העיטוף.

1. שיחה קודם סליחות תשפ"ב נערך מתוך טיוטה על ידי חברי המכון הרב א.מ.ב. והרב י.ה. וכל אחיותם בלבד. 2. משנת ר' אהרן ח"ב עמוד קלח | 3. תהילים קי"ט צ"א | 4. ירמיה מ"ז י"ז | 5. שופטים פ"ה כ"ג | 6. דברים כ"ט י"ח | 7. באר רביעי פ"ב.

ואז הקריאה בכוונה לגמרי מתוך עומק הלב ואמתותו.

אמנם אין הדבר תלוי בעיטוף הטלית, רק כאשר הקריאה מאמתתו בכוונה - דבר זה נקרא 'עיטוף'. בעבור שהוא מסולק משאר דבר - ואין לו נטיה ימין ושמאל, וזהו מהות העיטוף, לא זולת זה.

לפיכך נאמר בכתוב לשון זה - כאשר הוא קורא אל ה' מאמתות מחשבתו. שכן כתיב: (תהלים ק"ב, א') "תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו". וכן: (תהלים ק"ז, ה' - ו') "נפשם בהם תתעטף ויזעקו אל ה' בצר להם וגו'". וזה כי העני שהוא חסר הפרנסה, והוא צריך מאוד לפרנסה, מסלק עצמו מכל דבר, עד שאין לו שתוף לשום דבר. ואז קורא מאמתות. וזה "ולפני ה' ישפוך שיחו". וכן "נפשם בהם תתעטף", כי מפני הצרה שהגיע להם סכנה, מסלקים עצמם מכל דבר, מבלי פנות המחשבה לשום דבר.

זה שרצו חכמים גם כן שאמרו "שנתעטף כשליח צבור" וקרא לפניו שלש עשרה מדות. (ר"ה י"ז ע"ב). כי כאשר האדם מכין לגמרי מבלי פנות ימין ושמאל, גם כן השם יתברך נמצא אליו, ואז האדם דבוק בו יתברך במדות טובו. וזהו מהות העיטוף כאשר הקריאה בכוונה.

הרי מבואר, שהקב"ה לימדו איך להתעטף אך ורק בתפלה, וכך זוכה שתענה לתפלתו.

קריאת הי"ג מידות - כניעה

הנה עומק ואמיתת כוונת קריאת הי"ג מדות של רחמים - הם כניעה! כמ"ש - "כדלים וכרשים דפקנו דלתיך". שמצד עצמנו אין לנו כלום. ומאוד צריכים לרחמים - כמובא לעיל מהמהר"ל, שמשווה ל"תפלה לעני כי יעטוף".

העיקר הוא הכניעה לפניו יתברך! כמ"ש⁸ "שמע שמעתי אפרים מתנודד וכו' בושתי וגם נכלמתי". וכן באחאב כתיב⁹ "הראית כי נכנע אחאב מלפני". ולא הזכיר את התשובה, רק את הכניעה. וכן מבואר שם - שרק לא אביא הרעה בימיו, הרי שהיה רק כניעה, ולא תשובה.¹⁰

זה עומק מה שהתעלף ר' איצלה! והרעדה של דורות הקודמים! שבלי רחמי שמים אין לנו כלום! אולם, השי"ת כרת ברית אתנו שאינן חוזרות ריקם, וכל מה שאדם מכיר חסרונו שתלוי בהשי"ת, ופונה אליו כסדר שנתבאר למעלה, באמת, ומעומק הלב. וכביאור המהר"ל ממה שכתוב 'תעשה לפני כסדר הזה'.

יש להוסיף עוד, שבפסוקים לפני הי"ג מדות - כשהשי"ת הבטיח למשה, "אני אעביר כל

טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך וחנותי את אשר אחון וריחמתי את אשר ארחם". וביארו חז"ל - "הראה לו הקב"ה למשה כל אוצרות מתן שכרן של צדיקים, כאו"א לפי מעשיו. ושאל משה אוצר של מי הוא, והוא אומר לו של בעלי תורה.

אח"כ הראה לו אוצר גדול מזה, א"ל, רבש"ע האוצר הגדול הזה ממני הוא, א"ל מי שיש לו מעש"ט אני נותן לו מאוצריו, ומי שאין לו - בחינם אני עושה ונותן לו, מזה שנא' וחנותי את אשר אחון'.

הדברים צ"ב דלכאורה לקתה מדת הדין. וביאר הרה"ק ר' יעקב אריה מראדזימין במכתב למרן בעל התולדות אדם, שהפשט הוא, שמי שידוע שאין לו ומחזיק את עצמו לאין, אז הקב"ה נותן לו מה שצריך. עכ"ד והן הן הדברים והדברים נפלאים.

יוצא שהעיקר הוא להיות כעני - בגדר של תפלה לעני כי יעטוף, ועי"ז זוכים.

זה סוד הסליחות "לך ה' הצדקה ולנו בושתי הפנים". "זוחלין ורועדין". "חלים כמבכירה". "כדלים וכרשים דפקנו דלתיך".

אבל, כל הביטול הזה הוא בלי להתייחס כלל, דהגם שאנו מלאי עון - אתה רחום וחנון. וביותר אחרי שיש ברית שאינן חוזרות ריקם, בכל מקום ובכל זמן - כמבואר בר' בחיי.

לכך צריכים להתחזק להתפלל בכוונה, ובפרט באמירת י"ג מדות הרחמים. ובזה הוא מכין את עצמו ליום הדין. ובזה יתקיים בנו "למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך".

חלילה מלחשוב מחשבת פיגול, כי הפחד והרעדה יפיל על האדם עצבות ודכאון, דאדרבה הרי זה מביא שמחה. דראשית, כאשר מתבוננים בל' ה' הצדקה ולנו בושתי הפנים מול כל החסדים שהשי"ת נותן לנו - ואין מגיע לנו שום דבר - זה מרבה הכרת הטוב ושמחה בלב האדם. וכידוע מהגדולים שהיו תמיד מודים להשי"ת על כל פרט ופרט והיו תמיד בשמחה.

ביטול העצמיות

בישמח ישראל לר"ח אלול כתב על הפסוק בתהילים (פרק ק' פסוק ל"א) "לא אנחנו עמו" שהכתיב הוא 'לא' והקרי הוא 'לו'. שאם נחבר הקרי והכתיב, הוא אותיות אלול.

כי כשאנחנו יודעים שה' עשאונו וממנו הכל. דהיינו 'לא' אנחנו, אלא הכל מאתו, או אז אנחנו נעשים 'עמו וצאן ומרעיתו'. וזה

הטובה הכי גדולה - שאנחנו האומה של הקב"ה.

כתוב שמשם רבינו בקש "וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו". פי' רש"י - "ונחלתנו" - שנהפוך לנחלה של הקב"ה. וזה כמו שבארנו נעשה על ידי הביטול והידיעה של "לא אנחנו". ועל ידי זה נעשים קרובים להשי"ת, וממילא יש עוז וחדוה במקומו.

עצם הפחד מהשי"ת הוא דבר טוב! כמ"ש רבינו יונה על הפסוק "יראת ה' תוסיף ימים", שאפילו שיראה בעלמא ממעטת ימיו של אדם, "יראת ה'" - אדרבה מוסיפה חיים.

ספירת כתר

רבינו בחיי כתב: "י"ג מדות אלו כולם הם נמשכות מן הכתר" וצריך לבאר לפי ערכונו. ובשל"ה¹¹ "כי פירוש כתר לשון המתן מלשון 'כתר לי זעיר ואחוך' (איוב לו ב)". והכוונה אל תעמיק בו שאין בו הגשה, והשגתו בשאר הספירות. נמצא דהי"ג מכילין דרחמי הם למעלה מהשגתו.

בזרע קודש פרשת במדבר ד"ה איש על דגלו מבואר דבספירת כתר מאיר הי"ג מדות הרחמים. וז"ל "הנה מצינו שמשם רבינו הגם שהיה מובחר הבריאה לא ביקש אלא מתנת חיים הי"ג מדות הרחמים שמקורם משם אקיי"ק שהשם הזה מורה על שעלה ברצונו הפשוט לברוא העולם". (אקיי"ק מקורו בכתר שהוא כנגד מקור - עלה ברצונו הפשוט מקור גי' רצון). אמר יתברך אברא העולם ואקיי"ק לאלקי הנבראים ואז תיכף בהשם הזה והרצון הזה היה מקור י"ג מדות הרחמים כמו שמצינו בספרים שאמרו לפני יתברך בתחילת הבריאה, והנה האדם עתיד למחטי קמך. והשיב השי"ת, וכי למגני אני נקרא רחום וחנון".

נמצא שהבריאה בראשית היה על ידי מדת הרחמים, שבלעדי זאת לא היה אפשר להיות הבריאה מטעם הנ"ל. ונמצא שהי"ג מדות הם תחלת הבריאה.

לכאורה זה הפשט ב"אני אעביר כל טובי על פניך" - יוצא שכאשר נדבקין ב"ג מדות הרחמים, אז דבקים במדת כתר. שהיא המקור והטוב האמיתי בתכלית.

ובזה אפשר לתווך בין שני הדיעות שהובאו בבני יששכר שעל ידי האמירה באופן כזה - ממילא יש בזה דביקות והליכה בדרכי הבורא. ה' יזכנו אמן.

8. ירמיהו ל"א י"ז | 9. מלכים א כ"א כ"ט | 10. א"ה יל"ע שבסליחות לצום גדליה אומרים שהקב"ה יקבל את תשובתנו כמו שקיבל לתשובת אחאב וכן בירושלמי סנהדרין פ"ה ה"ב מבואר שלומדים גודל כוח התשובה מאחאב ובפרד"א פמ"ג ובמהרש"א מבואר שחזר לסורו וצ"ע | 11. תולדות אדם בית ה' את ע"ה.

איך להתפלל כראוי

בראש השנה וביום הכיפורים כל אחד עומד שעות בתפלה, ומבקש על נפשו להיכתב בספר החיים ולהתדבק בשכינה הק', אבל יש לפעמים נסיונות קשים ומרים מאוד בעבודת התפלה, וכבר בשנים קדמוניות רבותינו היו נותנים עצות על זה איך להתפלל כראוי, ומן הנמנע להעתיק את כל דבריהם, ונתמקד בנקודה כללית אשר רבינו הקדוש מפאריציווא מאריך בה מאוד.

צריך לדעת עיקר התפלה הוא ביטול - לא להתפלל על עצמו כלל, להתפלל רק על צרכי השכינה ולהתקרב על ידי זה לרבש"ע, כמ"ש בשו"ע סימן צ"ח שחסידיהם הראשונים היו מגיעים לדרגת התפשטות הגשמיות וקרוב למעלת הנבואה.

התפלה הוא יסוד הכל

ופעם ראיתי אחד מאדמו"רי זמנינו שליט"א שאמר שברוך השם מצב החסידות הוא ממש דומה לדורות הקודמים, חוץ מדבר אחד בעבודת התפלה, הוא עדיין רחוק מאוד, ובוודאי נתכוון לומר שכיוון שרואים שעבודת התפלה חסר אצלם, אז בוודאי זה ראייה שגם שאר הדברים הם רק באופן חיצוני, דהעיקר הוא תפלה.

ובזה נמדד הירידת הדורות כמ"ש בגמרא ברכות דף כ ע"א, "אמר ליה רב פפא לאביי מאי שנא ראשונים דאיתרחיש להו ניסא, ומאי שנא אנן דלא איתרחיש להו ניסא,

1. דברים שנאמרו לאחר השיעור יום א פרשת נצבים פ"ב

אי משום תנויי וכו', ואילו רב יהודה כי הוה שליף חד מסאניה אתי מטרא, ואנן קא מצערין נפשין ומצוח קא צוחין ולית דמשגח בן, אמר ליה קמאי הו קא מסרי נפשיהו אקדושת השם אנן לא מסרינן נפשין אקדושת ה"

דהיינו שהירידה נמדד בזה שחסר להם כוח התפלה, והסיבה לכך הוא שאנן לא מסרינן נפשין אקדושת ה', והקשה ר' צדוק הכהן לפי שיטת הראשונים שאסור למסור נפש חוץ מג' עבירות, א"כ במאי שנא ראשונים מאחרונים, דאחרונים בוודאי מסרי נפשיהו על ג' עבירות, ומתרץ דאדם גדול שאנן, והגמרא איירי בגדולים.

ועיקר הראיה צ"ב דהגמרא מביאה דוגמא מהא דרבי אדא בר אבהו, ושם לא איירי על סכנת נפשות רק על סכנת ממון, ובע"כ אין כוונת הגמ' למסירות נפש ממש, אלא בביטול העצמיות, מי שיש לו פחות יש הוא נענה בתפלה.

להיות צינור לדיבורי השכינה

ורבינו הקדוש מאריך הרבה פעמים שעיקר בתפלה הוא שלא ידבר דיבורים העצמיים שלו, אלא יהיה צינור לדיבורים של השכינה הק', וזה דרגה נשגבה ששייך לצדיקים גמורים, אך זה פשוט שהעיקר הוא כמ"ש בגמ', "אנא מן יומא לא כוונתי", אין הכוונה בתפלה שייך אלי בכלל.

והדרך לזכות לדרגה זו כמו כל הדרגות שבעולם, הוא רק על ידי תפלה, ולכן

תיקנו חז"ל לומר לפני שמו"ע, "ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך", ובוודאי שלא סגי רק באמירה בעלמא, אלא צריך להתבוננן, ולבקש מה' שיתן לו כוח התפלה.

לא לסמוך על הש"צ או הציבור

ויש עוד נקודה שצריך להתבוננן הרבה פעמים כיון שמתפללים במקומות גדולים, ויש מצב גדול של הסביבה ממילא נמשכים לעבודת התפלה, ובוודאי שזהו דבר ראוי, אך בד בבד אסור לשכוח לראות להכניס יגיעה עצמית, ולא לסמוך על הקהל, דהרישומו ניכר - מה שמשאיר רושם על האדם, הוא דווקא על ידי היגיעה העצמית, התפלות שאדם מתפלל מקירות לבו, לזכות למעין דמעין של השגה בתפלה.

להיות בשמחה

ועיקר העיקרים הוא השמחה בראש השנה, אם על כל השנה נאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב", על אחת כמה וכמה תגדל התביעה אם בעמדנו לפניו, וכאשר זוכים לעבור כבני מרון, נהיה עצבים, וכבר האריכו בזה בספה"ק.

ה' יעזור שנכתב בספשצ"ג, ושנזכה לשנה טובה ומתוקה, ולכל ההשפעות, ולגאולה שלמה בביאת גואל צדק ברחמים בב"א.

מי לא נפקד כהיום הזה

לרגל הימים הנוראים הבעל"ט ניתן לשלוח שמות לתפילה מיוחדת בערב ראש השנה

על ציונו של רבינו הקדוש מפאריציווא זצוקלה"ה

להיפקד בדבר ישועה ורחמים אשר בו יעתירו במיוחד עבור כל שם ושם בפרטות

ניתן לשלוח שמות לתפלה:

במייל של המערכת: kerenzecherdovid@gmail.com | בטלפון: 052-71-015-21

בברכת שנה טובה ומתוקה האטם גאפועלט אלעס גוטס

יו"ל על ידי קרן 'זכר דוד' להפצת זכרו ומורשתו של רביה"ק מפאריציווא בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א בראשות הרה"ג רבי מאיר רבינוביץ שליט"א